בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן ק״נ | פָּרָשַׁת שְׁמִינִי – שַׁבָּת הַחֹדֶשׁ תשפ״ד

רֹאשׁ חֹדֶשׁ

זְמַן שֶׁל תְּשׁוּבָה

* * *

פַּעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו״ר שְׁלִיט״א, גַּבֵּי מַה שֶׁאוֹמְרִים בִּתְפִלַּת מוּסָף שֶׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ: ״**רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ, זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם, בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן, וּשְׂעִירֵי חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם, זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ, וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׁוֹנֵא**״; מָה בֵּאוּר הַמִּלִּים ״**זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ, וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׁוֹנֵא**״ – מַה פִּשְׁרָם וְהֶקְשֵׁרָם שֶׁל דְּבָרִים?

עָנָה וְאָמַר מו״ר שְׁלִיט״א, דְּהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁרֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא זְמַן שֶׁל תְּשׁוּבָה, כִּי בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ גַּם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּבְיָכוֹל, מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה, וּכְדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁבוּעוֹת ט.), שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר ״**הָבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה שֶׁמִּעַטְתִּי אֶת הַיָּרֵחַ**״; וְדוֹרְשִׁים זֹאת עַל הַכָּתוּב בְּפָרָשַׁת רֹאשׁ חֹדֶשׁ (בַּמִּדְבָּר כח, טו) ״**וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַה׳**״ – ״לְחַטָּאת לַה׳״ הֵיְנוּ עַל עִנְיַן מִעוּט הַיָּרֵחַ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא גַּם מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה עָלָיו.

וְהִנֵּה אִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים (בְּדִבְרֵי מוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, וּבְשֵׁם כַּמָּה צַדִּיקִים), שֶׁהָעִנְיָן שֶׁדָּוְקָא בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא ״הָבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה עַל שֶׁמִּעַטְתִּי אֶת הָרֵיחַ״, זֶה מַתְאִים עִם דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּרָכוֹת לב.), שֶׁהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּבְיָכוֹל, מִתְחָרֵט עַל שֶׁבָּרָא אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר, כִּבְיָכוֹל (מִיכָה ד, ו) ״וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי״ – ׳אֲנִי גָּרַמְתִּי אֶת הָרָע מֵחֲמַת שֶׁבָּרָאתִי אֶת הַיֵּצֶר־הָרָע׳; וְהוּא עִנְיַן הַנַּ״ל שֶׁל מִעוּט הַיָּרֵחַ, כִּי כָּל הַכֹּחַ שֶׁל הַיֵּצֶר־הָרָע נוֹבֵעַ מֵעִנְיַן מִעוּט הַיָּרֵחַ, כִּי אִם לֹא הָיָה נַעֲשֶׂה כָּל עִנְיַן מִעוּטָהּ שֶׁל הַלְּבָנָה - הָיָה הַשְּׁלֵמוּת, כִּי הַלְּבָנָה הָיְתָה מְאִירָה כְּמוֹ הַחַמָּה, וְאֵין כֹּחַ הַיֵּצֶר שׁוֹלֵט וְכוּ׳, שֶׁזּוֹ עִקַּר הַתַּכְלִית הַנִּרְצֵית, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לִהְיוֹת בֶּן־חוֹרִין מִשִּׁעְבּוּד יִצְרוֹ הָרָע, אֲבָל לְמַעֲשֶׂה הָיָה עִנְיַן שֶׁל ׳מִעוּט הַלְּבָנָה׳, וּבְכָךְ קִבֵּל הַיֵּצֶר־הָרָע כֹּחַ, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְּבַקֵּשׁ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כַּפָּרָה עַל מִעוּט הַיָּרֵחַ הוּא אוֹתוֹ עִנְיַן שֶׁל הַחֲרָטָה בִּבְרִיאַת הַיֵּצֶר־הָרָע.

וּמְבֹאָר בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן י), שֶׁעַל־כֵּן שֹׁרֶשׁ הַתְּשׁוּבָה הוּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ, מֵחֲמַת שֶׁאָז גַּם הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּבְיָכוֹל, מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה, עַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוּשָׁה גַּם־כֵּן לָבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה, מְחִילָה וְכַפָּרָה.

וְלָכֵן - אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן א) - חֶסֶד גָּדוֹל הוּא מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁקָּבַע אֶת יוֹם הַדִּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ (כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ תִּשְׁרֵי), כִּי עַל־יְדֵי־זֶה אֵין לָנוּ בּוּשָׁה בְּיוֹם הַדִּין לְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ מְבַקֵּשׁ אָז כַּפָּרָה, וְגַם הוּא יִתְבָּרַךְ עָשָׂה דָּבָר שֶׁהַצָּרִיךְ לְהִתְחָרֵט עָלָיו וְכוּ׳.

הַכְּלָל, רֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא זְמַן שֶׁל תְּשׁוּבָה, כִּי אָז גַּם הוּא יִתְבָּרֵךְ מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה, כִּבְיָכוֹל, וְלָכֵן גַּם הָאָדָם יָכוֹל לָבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה, וְלִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה אֲמִתִּית וּשְׁלֵמָה.

וְזֶהוּ שֶׁאוֹמְרִים בִּתְפִלַּת מוּסָף שֶׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ: "רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ, זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם" - כִּי כָּל רֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא "זְמַן כַּפָּרָה" לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁיִּזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלָכֵן נוֹהֲגִין לְהִתְעוֹרֵר בְּיוֹתֵר לִתְשׁוּבָה בְּעֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְאוֹמְרִים אָז אֶת סֵדֶר "יוֹם כִּפּוּר קָטָן" הַמּוּבָא מֵהַקְּדְמוֹנִים, כִּי בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן יֵשׁ עֵת־רָצוֹן מְיֻחֶדֶת שֶׁיְּכוֹלִים לִפְעֹל מְחִילַת עֲוֹנוֹת וְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת עַל כָּל הַחֹדֶשׁ כֻּלּוֹ, וְאַשְׁרֵי הַמְנַצֵּל זֹאת כָּרָאוּי.

וְעַל־פִּי כָּל זֶה יוּבַן הֵיטֵב מַה שֶּׁמַּמְשִׁיכִים לוֹמַר שָׁם בַּתְּפִלָּה: "זִכָּרוֹן לְכָלָּם יִהְיוּ" - 'לְכֻלָּם' דַּיְקָא, הַיְנוּ גַּם לוֹ יִתְבָּרֵךְ כִּבְיָכוֹל, כִּי גַּם הוּא יִתְבָּרֵךְ מְבַקֵּשׁ 'הָבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה' וְכוּ', וְכָךְ גַּם אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַזְכִּיר לְטוֹבָה לְפָנָיו עַל־יְדֵי עֲשִׂיַּת תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְקַיֵּם "וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיָּד שׁוֹנֵא" - זוֹ יְשׁוּעַת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלָּנוּ מִיַּד הַשּׂוֹנֵא הַגָּדוֹל שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהוּא הַיֵּצֶר־הָרָע, אוֹיְבוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נד, א), כִּי עַל־יְדֵי שֶׁגַּם הוּא יִתְבָּרֵךְ כִּבְיָכוֹל מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה - גַּם לָנוּ יֵשׁ פִּתְחוֹן־פֶּה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וּבְכָךְ זוֹכִים לְהוֹשִׁיעַ נַפְשֵׁנוּ מִיַּד שׂוֹנֵא - הוּא הַיֵּצֶר הָרָע הַטָּמֵא, וְלִזְכּוֹת לְחַיֵּי נֶצַח.

סִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שִׂיחָתוֹ הַמּוֹשִׁיעָה נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְאָמַר, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁמַּזְכִּירִים בְּהֶמְשֵׁךְ הַתְּפִלָּה שָׁם: "וּשְׁעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְּרָצוֹן", וְלִכְאוֹרָה קָשֶׁה, הֲרֵי הַשָּׂעִיר בָּא לְכַפֵּר עַל הַחֵטְא, אִם־כֵּן מַהוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה זֹאת "בְּרָצוֹן" - שֶׁנִּשְׁמַע שֶׁזֶּה מִתּוֹךְ רָצוֹן? פֵּרְשׁוּ צַדִּיקִים, שֶׁאָכֵן לֶעָתִיד לָבוֹא נִזְכֶּה שֶׁיִּתְקַיֵּם "וּשְׁעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְּרָצוֹן" - 'בְּרָצוֹן' דַּיְקָא, כִּי יִתְגַּלֶּה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ גַּם בְּתוֹךְ כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֵינוּ, וְיִתְהַפְּכוּ כָּל הָעֲוֹנוֹת לִזְכֻיּוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה נ) "בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם ה' יְבֻקַּשׁ עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ, וְחַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה, כִּי אֶסְלַח לָאֲשֶׁר אַשְׁאִיר", שֶׁיְּבַקְּשׁוּ וִיחַפְּשׂוּ אָז אַחַר עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ לוֹקְחִין עוֹד אֵיזֶה עָוֹן כְּדֵי לְהָפְכָם לִזְכֻיּוֹת, וְזֶהוּ 'וְאֵינֶנּוּ' - שֶׁהַכֹּל יִכָּלֵל בָּאַיִן־סוֹף (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן כב), עַל־כֵּן עַל הַזְּמַן הַזֶּה אוֹמְרִים "וּשְׁעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְּרָצוֹן", הַיְנוּ מִתּוֹךְ רְצוֹנוֹת, כִּסּוּפִין, וְהִשְׁתּוֹקְקוּת דִּקְדֻשָּׁה, כִּי אָז יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹב, וְכָל הַתְּשׁוּבָה שֶׁלָּנוּ תִּהְיֶה "מֵרָצוֹן" - מִתּוֹךְ רָצוֹן אֲמִתִּי וְקָדוֹשׁ, אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ!

***

'פִּתְגָּמִין קַדִּישִׁין' מִפִּי מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א

יְמֵי נִיסָן הַקְּדוֹשִׁים

* לֵיל י"א נִיסָן תשפ"ג - זָכִינוּ לִנְסֹעַ עִם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א לְצִיּוּן הַשֵּׁלִ"ה הַקָּדוֹשׁ, לְרֶגֶל יוֹמָא דְּהִלּוּלָא - י"א נִיסָן, וְאַחַר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ שָׁם, כְּשֶׁפָּנָה מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א לַעֲלוֹת אֶל הָרֶכֶב, עָנָה וְאָמַר: "הַלַּיְלָה זֶה י"א נִיסָן, וְהוּא מְכֻוָּן כְּנֶגֶד חֹדֶשׁ שְׁבָט, אִם כֵּן נִסַּע לְמוֹהֲרַ"ש הַקָּדוֹשׁ!", כִּי הִלּוּלַת מוֹהֲרַ"ש הַקָּדוֹשׁ הִיא בְּחֹדֶשׁ שְׁבָט, וְהִתְעוֹרַרְנוּ מִדְּבָרָיו מְאֹד לִזְכֹּר הָעִנְיָן הַגָּדוֹל הַזֶּה הַמּוּבָא מִצַּדִּיקִים - שֶׁכָּל יוֹם מִי"ב הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל חֹדֶשׁ נִיסָן, מְכֻוָּן כְּנֶגֶד חֹדֶשׁ אֶחָד בַּשָּׁנָה (עֵין שִׂיחוֹת מוֹהֲרַ"ש - מוֹעֲדִים, י"ב יְמֵי נִיסָן הָרִאשׁוֹנִים), וְיוֹם י"א הוּא כְּנֶגֶד חֹדֶשׁ שְׁבָט, וְיָכוֹלִים לִפְעֹל אָז בְּיוֹתֵר בִּפְרָט אֲצֶל מוֹהֲרַ"ש הַקָּדוֹשׁ, כִּי אָז הוּא יוֹם הַהִלּוּלָא קַדִּישָׁא; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים בֶּאֱמֶת, וּלְנַצֵּל אֶת חֹדֶשׁ נִיסָן הַקָּדוֹשׁ לְהַמְשִׁיךְ יְשׁוּעוֹת וְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת לְכָל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וּלְהָכִין עַצְמוֹ כָּרָאוּי לְחַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ!

***

"חודש האביב"

"המולד יהיה בליל שלישי, שעה 10, 57 דקות ו7 חלקים" - ראש חודש ביום ג'

לכל ענייני הגיליון, ולהשתתפות בזכות הגדולה של הדפסת ספר "דרכי איש" חלק א': s0584563404@gmail.com